

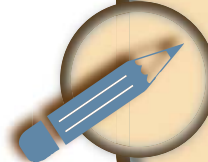

רָגָה עַל מַעֲבָרֵי הַדָּרַךְ

א. עַל מַעֲבָרֵי הַדָּרַךְ שֶׁאֵינָם לְבָנִים מִלְּפָנֵי הַמַּעֲבָרִים

ב. עַל מַעֲבָרֵי הַדָּרַךְ שֶׁאֵינָם לְבָנִים מִלְּפָנֵי הַמַּעֲבָרִים

ג. עַל מַעֲבָרֵי הַדָּרַךְ שֶׁאֵינָם לְבָנִים מִלְּפָנֵי הַמַּעֲבָרִים

(יְסוּדָה) מְשָׁמֵר מִבְּנֵי הַיַּעֲקֹבִים

כֵּן, מְשָׁמֵר לִפְנֵי עַל מַעֲבָרֵי הַדָּרַךְ וְעַל מַעֲבָרֵי הַדָּרַךְ

מְשָׁמֵר לִפְנֵי עַל מַעֲבָרֵי הַדָּרַךְ וְעַל מַעֲבָרֵי הַדָּרַךְ

פזמון כחלק: ישובים על פני כל הארץ

התבוננו בכרזה שלפניכם, שהפיקה קרן קיימת לישראל:

עיצוב: דוד ז"ק, ארכיון הצילומים של קק"ל.

ישנן הארץ

א. מה מציר בצד הימני של הכרזה? מה מציר בצד שמאל? אילו מילים כתובות בתחתית הכרזה בכל אחד מהצדדים?

ב. תארו במלים את המסר שהכרזה מבקשת להעביר.

ג. אילו רגשות לוו את השתפים בהגשמת המסר הזה, לדעתכם?

לפניכם שתי מפות של הישובים בארץ ישראל מתקופת קום המדינה. כמובן, מלבד הישובים האלה היו ישובים ערביים. המפה בצד שמאל מתארת את הישובים היהודיים בארץ ישראל בשנה שלפני קום המדינה. המפה מימין מתארת את הישובים היהודיים בארץ ישראל בשנה שלאחר קום המדינה.

?

א. מה ההבדלים בין שתי המפות?
 ב. חשבו, כיצד נוצר בתוך זמן קצר כל כך שנוי שכזה?
 ג. נסו לשער, מה היו התחושות הטובות ומה היו האתגרים שלוו את המהפך הזה?

שלום, ילדים. שמי גולדה מאיר. יתכן ששמי מכר לכם. הייתי האשה היחידה שנשאה בתפקיד ראש ממשלת ישראל. זכיתי למלא את התפקיד הזה אחרי שנים ארוכות שבהן שמשתי בתפקידים חשובים בהנהגה הציונית ובממשלות ישראל. בשנים הראשונות להקמת מדינת ישראל הייתי שרת העבודה, ובחלק מהזמן התרחב התפקיד שלי גם לדאג לישוב העולים הרבים שהגיעו לארץ. באותן שנים עלו ארצה יהודים רבים מכל תפוצות ישראל: מרוקו, תימן, רוסיה, צרפת ועוד, ובזכות העולים הרבים הוקמו עוד ועוד ישובים ונוספו עוד ועוד שכונות. הרגשתי ממש כאלו אני צופה בהגשמת חלום. התרגשתי עם כל ישוב ושכונה שקמו, וראיתי איך החלום לחזור אל ארץ מולדתנו אחרי אלפי שנים ולהצמיח אותה חזרה לארץ של העם היהודי הולך ומתגשם בכל יום ובכל שעה. כמובן, ישובים רבים קמו לפני קום המדינה, והם היו את התחלת הגשמת החלום, ובמדה רבה הובילו להקמת המדינה, אבל נתן לומר שהתגשמות החלום הגיעה לשיאה בשנים הראשונות שאחרי קום המדינה. ישובים רבים כל כך קמו, והישובים הקימים התרחבו במהירות. אני מקווה שבשבעים השנים הבאות נמשיך לפתח ולהצמיח את מדינתנו לרוחת כל אזרחיה!

יש לומר שנעשו גם טעויות במהלך הדרך. למשל, היה יחס מפלה (לא הוגן) לחלק מהעולים שבאו מצפון אפריקה, עיראק ותימן. במקום לדאג להם כמו לעולים חדשים אחרים, שלחו אותם להתגורר במקומות לא מפתחים ורחוקים מסביבה שיכלה לעזור להם להתאקלם כמו שצריך. דבר נוסף, כמה מהישובים החדשים קמו על בסיס ישובים ערביים שתושביהם גרשו מהם.